

Po Češkoslovaški Španija

V sporazumu z generalom Francom pripravila Mussolini načrt za likvidacijo španske državljanske vojne na podlagi plebiscita v republikanskem delu države

RIM, 4. oktobra. Iz poučenega vira se izve, da pripravlja Mussolini načrt, po katerem naj bi se v sporazumu med Nemčijo, Anglijo in Italijo, rešilo po češkoslovaškem vprašanju tudi špansko vprašanje. V Rimu so prepričani, da je monakovski uspeh ustvaril vse pogoje za to akcijo, ki se zdi Italiji trenutno najvažnejša. Rešitev španskega vprašanja je sicer težja, kakor je bila rešitev češkoslovaškega, ker sta Anglija in Francija na njem direktno zainteresirani, dočim sta bili na češkoslovaškem samo indirektno. Vendar je tudi v interesu Anglije in Francije, da se španska zadeva enkrat že likvidira in ne bo več vzrok neprestanih sporov in vznemirjanj v zahodni Evropi. Rešitev pa je mogoča samo po načrtu, ki ga pripravlja Mussolini in bo v kratkem predložen vsem zainteresiranim vladam.

V SPORAZUMU S FRANCOM.

RIM, 4. oktobra. Tukajšnji listi objavljajo vest o pripravljajoči se Mussolinijevi akciji za končno rešitev španskega vprašanja in naglašajo, da je ta akcija zasnovana v sporazumu z generalom Francom in burgoško vlado. Rešitev španskega vprašanja po mnenju italijanskih listov namreč ni mogoča brez Španije, kakor je bila češkoslovaškega brez Češkoslovaške ki je bila pri odločanju o svoji življenjski usodi čisto potisnjena v stran. Vse prizadevanje velisel se mora sedaj zastaviti v smeri cilja, da se ustavi nadaljnje vojskovanje. Po italijanskem mnenju pa je vojna itak že dovršena, ker ne more nihče več dvomiti, da more ostati kot končni zmagovalc edino general Franco. Barcelona predstavlja samo neznatno krpo na zemljevidu Španije.

PLEBISCIT PRI REPUBLIKANCIH.

Zaradi tega bo predložil Mussolini v sporazumu z generalom Francom, njegovo

vlado in Hitlerjem, naj se sovražnosti med nacionalisti in republikanci nehajo. V Barceloni naj Negrinova vlada odstopi in naj se sestavi nova iz zmernih elementov. Ko se to doseže, se določi za še preostalo ozemlje republikanske vlade plebiscit pod mednarodno kontrolo. Po Francovem in Mussolinijevem mnenju bi se gotovo 80% prebivalstva republikanske Španije izreklo za končanje vojne in za nacionalistično sindikalistični režim generala Franca. To bi bila po mnenju italijanskih listov edino pametna in mogoča likvidacija španske državljanske vojne, kajti ta vojna se ne more končati s kompromisom. General Franco mora doseči popolno zmago, ako hoče dobiti Španija solidno podlago za mir in obnovo. Nobena vlada, pa če bi bila sestavljena tudi iz najbolj zmernih elementov in najboljših španskih patriotov, ne bi mogla obnoviti po vojni uničene države, ako ne bi bila absolutni gospodar v vsej državi.

Pri tem je tudi popolnoma nepotrebno, da se za pomirjenje in obnovo Španije stavi kot pogoj restavracija monarhije, kakor se zmotno misli v nekaterih evropskih prestolnicah. Za pomiritev Španije je popolnoma vseeno, ali bo monarhija ali republika. Glavno je, da se politično in socialno uredi in disciplinira. A to stori lahko samo vlada generala Franca.

POMAGA NAJ FRANCIJA.

Kar se tiče odstranitve tujih prostovoljcev, je Negrinova vlada že sporočila Zvezi narodov, da ni pripravljena odpustiti samo tistih tujih prostovoljcev, ki so tuji državljani, ampak tudi tiste, ki so si med tem že pridobili špansko državljanstvo. Tudi general Franco ni v načelu nasproten odstranitvi prostovoljcev, ampak je le čakal, da vidi kakšno stališče bo zavzela Barcelona. Težkoča, ki stoji temu nasproti je le v tem, da generalu Francu še ni bila priznana pravica vojskujoče se stranke. V Burgosu pa so prepričani, da bi mogla osebna in direktna Mussolinijeva intervencija rešiti dokončno vsa vprašanja pomiritve Španije. Toda barcelonska vlada mora priznati, da je poražena in mora odstopiti. K temu jo more najlažje pripraviti Francija, ki naj ji obrazloži, da bi bil vsak nadaljnji odpor nepotreben in le škodljiv za bodočnost celokupnega španskega naroda. Francija ima pa tudi dovolj drugih sredstev, da pritisne na Negrinovo vlado in jo prisili k umiku in pristanku na plebiscit.

Zapiski

„Falangizem“

V Francovi Španiji poznajo dva pokreta, ki stase dolgo borila za prvenstvo. Videti je, da je borba danes končana. Prvi pokret so „requetes“, ki so že popolnoma potisnjeni v ozadje. Nekoč so bili glavni steber monarhije. V zadnjih šestih mesecih pa v govorih njihovih političnih voditeljev ni bilo več slišati o „tradicionalni državni obliki Španije“, t. j. o monarhiji. Zato pa so veliko več govorili o nacionalnem sindikalizmu (ki je španska oblika fašizma) ter o katoliški veri. Njihovega voditelja Fala Condea, ki jih je l. 1936 pripeljal pod prapore generala Franca, danes ni nikjer več slišati in ne videti. Drugi pokret so „falangisti“, katerih voditelji so bili do začetka letošnjega leta še v ujetništvu v Madridu, od koder pa jih je Prieto — kakor pravijo dobro premišljeno in z načrtom, da bodo Francu povzročili spore — izpustil ter so odšli v nacionalistično Španijo. Njihova moč je zelo zrasla, ker so med tem „requetes“ pustili svoje najboljše moči na bojišču. „Falangisti“ imajo v Francovi vladi tri ljudi, ki imajo poleg generalisima največjo avtoriteto. So to Gonzalez Bueno, Fernandez Cuesta in Serrano Suner. Vsi trije se trudijo, da bi uvedli korporativni sistem. V zadnjih mesecih so izmenjali skoro vse župane in višje uradnike. General Franco, ki je pred meseci še zaprl falangistično deputacijo, ki se mu je prišla pritoževati zaradi premalo energičnega vodstva vojne, se je danes odločil za nje. Danes se lahko smatra Francova Španija že za „falangistično“.

Spomenica angleških javnih delavcev

Sedem in dvajset osebnosti angleškega javnega življenja med njimi lord Cecil in pisatelja Wedgewood ter Wells, je podpisalo spomenico, v kateri se z nezadovoljstvom izražajo o angleški popustljivosti. Zadnji dogodki, pravi spomenica, so samo pojačali Nemčijo.

Tudi Blum zadovoljen

Leon Blum je pisal v »Populaire«, da je bila monakovska konferenca »polno naročje Iesa, ki so ga vrgli na sveti ogenj miru v trenutku, ko je bila že nevarnost, da plamen povsem ugasne.«

Vzroki konference

Mme. Tabouis v »l'Oeuvre« misli, da je Hitler pristal na monakovsko konferenco iz dveh razlogov: zaradi dveh Rooseveltovih brzojav, ki so ga delale odgovornega za vse, kar se bo zgodilo in drugič zaradi oklevanja Mussolinija.

Neenak boj

Boj na diplomatskem področju bo vedno neenak med državami, kjer stoji narod kot eden za svojim voditeljem in pa državami, kjer ni soglasnosti in kjer ni vlade, ki bi bila zadosi energična. (Jean Fabry v »l'Intransigeant«).

Iz Francove Španije

„Timesov“ poročevalec iz Francove Španije pravi, da do sedaj tam še ni so čutili pomanjkanja, zdaj pa je začelo pomanjkovati živeža po mestih. Tudi obleke ni mogoče več dobiti, ker domača industrija ne dela, tuja pa jim noče kreditirati. Gotovo je, da je izginilo prvo navduševanje za vojno, vendar defetizma še ni opaziti. Ljudje si želijo mir, vendar ne za vsako ceno, ker so se zagrizli v tako ceno, da je težko predvideti konec

Madžari postajajo nestrpni

NOVA OSTRA NOTA ČEŠKOSLOVAŠKI Z ZAHTEVO PO TAKOJŠNJI SESTAVI KOMISIJE ZA NOVO RAZMEJITEV.

BUDIMPEŠTA, 4. okt. Avala. Agencija Stefani poroča: Kakor se v dobro poučenih madžarskih političnih krogih izve, je poslala madžarska vlada včeraj češkoslov. vladi novo noto. Nova madžarska nota, ki sili k nagli pospešitvi pogajanj za odstop češkoslovaških ozemelj z madžarsko večino prebivalstva Madžarski je sicer zelo ostra, vendar pa ne ultimativnega značaja. V noti zahteva madžarska vlada istočasno tudi takojšnjo popravilo škode, ki so jo povzročila razdejavanja češkoslovaškega vojaštva in komunistov »Rdeče brambe« v madžarskih manjšin-

skih krajih. Nota zahteva precizno sestavo mešane madžarsko-češkoslovaške komisije, ki naj določi nove meje in reši vsa teritorialna vprašanja. Sestava te komisije se zahteva takoj. Do sestave te komisije pa mora dati Praga razna zagotovila. Kot vodja madžarskega dela komisije se v noti predlaga madžarski zunanji minister Kanya, med tem ko se s češkoslovaške strani omenja ime dr. Milana Hodže. Tudi Italija je nasvetovala Pragi, naj madžarso vprašanje takoj reši in naj ne čaka do poteka 3mesečnega roka.

tančno mesto in okolico, kakor tudi škodo, ki je bila povzročena v dogodkih zadnjih tednov. Vse hiše so bile okrašene s zastavami, zelenjem in Hitlerjevimi slikami. Hitler je obiskal nato še več vasi, ki so jih nemške čete že zasedle ter se nato pozno zvečer poslovil od novih, k Nemčiji priključenih pokrajin.

BERLIN, 4. okt. Hitler je včeraj imel v Chebu govor. Prispel je tja v spremstvu Ribbentropa in Himmlarja. Henlein ga je na meji sprejel. Hitler je dejal, da Sudeti ne bodo nikoli več ločeni od rajha. Ponoči se je vrnil v Nemčijo.

BERLIN, 4. okt. Vrhovno vojaško poveljstvo objavlja: Čete generala v. Loeba so popolnoma zasedle odsek I. odstopljenega ozemlja. Čete generala v. Reichenau so nadaljevale danes zasedanje odseka III. Enako so čete generala v. Bocka zasedale dalje odsek II. V chebsko ozemlje so prileteli danes oddelki bojnih letal.

Proti sovjetski Rusiji

PARIZ, 4. okt. V francoskih desničarskih krogih se je pojavila velika kampanja za odpoved francosko-ruskega vojaškega pakta. »Liberte«, ki je v lastništvu bivšega komunista in današnjega fašista Doriota, piše, da bo ostala Francija, če se ne bo ločila od Rusije, v Evropi osamljena. Monakovo je mučna likvidacija preteklosti, je pa tudi začetek novega političnega gledanja na svet.

ITALIJA JE TAJNO MOBILIZIRALA...

RIM, 4. okt. Naknadno se je izvedelo, da je Italija med krizo tajno mobilizirala. Zdaj so čete demobilizirali. Virginio Gajda piše, da so vesti iz Francije, po katerih se Italijani niso hoteli boriti, izmišljene. Če bi bilo treba, bi se vsi Italijani borili proti Franciji.

Slovaški ultimatum Pragi

PRAŠKA VLADA MORA V 24 URAH UGODITI SLOVAKOM, SICER IZSTOPIJO IZ VLADE.

PRAGA, 4. oktobra. Avala. Reuter poroča: Odnosaji med Čehi in Slovaki so se, kakor vse kaže zelo poostriili. Kakor poroča v Bratislavi izhajajoči organ Slovaške ljudske stranke »Slovak«, je slovaški minister Čermak, ki je te dni vstopil v vlado, da bi ji dal značaj koncentracijske vlade, ministrskemu predsedniku generalu Sirovemu zagrozil z odstopom v roku 14 ur, ako vlada takoj ne izpolni avtonomističnih zahtev Slovaške

ljudske stranke.

PRAGA, 4. oktobra. Oba slovaška ministra sta sporočila ministrskemu preds., da mora vlada v roku 24 ur sprejeti slovaške zahteve po federativni ureditvi države, kakor je v načelu že obljubila ob njenem vstopu v vlado, ker sicer bosta zopet odstopila. Slovaki ne morejo trpeti nobenega izigravanja svojih zahtev več,

Zasedanje nemških pasov

DRŽAVNI KANCELAR IN VODJA HITLER JE OBISKAL VCERAJ POPOLDNE CHEB IN VEČ VASI.

BERLIN, 4. oktobra. Državni kancelar Hitler je prispel včeraj popoldne v Cheb, kjer so ga sprejele velike množice z nepopisnim navdušenjem. Ogledal si je na-

Burna seja angleške zbornice

Chamberlainovo poročilo o Monakovem — Ostre besede govornikov opozicije — Vsa zbornica soglasno za nadaljnje oboroževanje Anglije

LONDON, 4. okt. Včeraj ob 17. uri se je pričela napeto pričakovana seja angleške spodnje in zgornje zbornice. V spodnji zbornici je prvi dobil besedo odstopivši mornariški minister

DUFF COOPER,

ki ga je opozicija sprejela z navdušenim ploskanjem. Duff Cooper je nato obrazložil, zakaj je odstopil. Glavni vzrok je bil ta, da se ni strinjal s Chamberlainovo politiko glede Češkoslovaške. Sklep za to je storil v trenutku, ko je videl, kako so množice pozdravljale Chamberlaina, a je v duši čutil, da nima angleški narod pravnobene vzroka za veselo zadovoljstvo in manifestacije. Chamberlainu ni mogel čestitati, kakor so mu drugi, in bil je osamljen v sejni dvorani ministrskega sveta. Toda po načinu, kakor je bil njegov odstop sprejet, je izgubil še zadnje dvome o pravilnosti in upravičenosti svojega koraka. Chamberlain je sprejel njegov odstop z vidnim veseljem. Nato je nadaljeval:

Vedno sem bil prepričan, da velja za našo politiko načelo, da si morajo biti drugi narodi vedno na jasnem in morajo vedeti, kaj nameravamo v izvestnih okoliščinah storiti. V tem mojem prepričanju me je utrdila zavest, da morda nikdar ne bi prišlo do svetovne vojne, če bi bila Nemčija leta 1914. jasno vedela, kako se bo zadržala Anglija. Mislim, da je bila velika napaka naše zunanje politike, da tudi sedaj tega nismo storili. Polne štiri tedne smo zamudili. Šele v zadnjem trenutku, a še to v skrajno negotovem tonu je Anglija izjavila, da je pripravljena boriti se proti temu, da bi ena sama velesila s svojo oboroženo močjo obvladala vso Evropo. Za preprečenje vojne pa bi bila ena sama zanesljiva pot, a to je čvrsto in odločno stališče Anglije. Ko so se ministri vrnili z dopustov in ko so zbrali informacije iz vsega sveta, je postalo jasno, da grozi nevarnost vojne za konec septembra. Takrat bi bila morala Anglija jasno in odločno nastopiti. Berlinu bi bilo treba od vsega začetka natočiti čistega vina. Kakor se leta 1914. nismo borili samo za Srbijo in ne za Belgijo, četudi so nekateri to trdili, tako se tudi tokrat ne bi borili za Češkoslovaško, marveč proti temu, da bi ena država s silo zavladala na vsem kontinentu. Za to načelo smo se borili proti Napoleonu in proti Filipu Špankemu in za to načelo mora Anglija biti vedno pripravljena iti v boj. Tistega dne, ko ne bomo pripravljeno boriti se za tako visoke ideale, tistega dne bomo izgubili svoj imperij, svojo svobodo in svojo neodvisnost.

Chamberlainov govor je v Nemčiji le še bolj utrdil prepričanje, da Anglija ne misli resno. Nemčija je začela popuščati šele takrat, ko so bili na mojo zahtevo storjeni prvi energični koraki in odrejena mobilizacija angleškega vojnega brodogradništva. A še potem je bil Chamberlainov uspeh v Monakovem mir, kakršen bi se mogel diktirati samo v vojni popolnoma poraženemu nasprotniku.

Govornik je prešel nato na deklaracijo o večnem nenapadanju, ki sta jo v Monakovem podpisala in objavila Hitler in Chamberlain. Chamberlain je na ta dalekosežni dokument stavil svoj podpis, ne da bi bil poprej vprašan za mnenje vlado in ne da bi se bil poprej posvetoval s francoskimi zavezniki. Tudi ni smatral niti za potrebno, da bi vprašal za mnenje strokovnjake zunanjega ministrstva. Prav tako je docela ignoriral vlade dominionov. Edini rezultat te politike je, da je prišla Anglija ob ves svoj ugled in da ji nobeden izmed zaveznikov, pa tudi nihče izmed malih narodov ne bo več zaupal, temveč da se bo vsak otresal njenega prijateljstva in zaveznitva, ki se utegne, kakor kaže primer Češkoslovaške v najbolj kritičnem in odločnem trenutku pretvoriti v izdajstvo.

NEVILLE CHAMBERLAIN.

Za Duffom Cooperjem je pričel svoje poročilo ministrski predsednik Chamberlain, med tem ko je v gornji zbornici postal istočasno popolnoma enako poročilo

zunanji minister lord Halifax. Na izvajanja Duffa Cooperja je izjavil Chamberlain, da ne more ničesar obžalovati, kar je storil. Nato je govoril o vojni nevarnosti pred enim tednom in o miru sedaj, katerega je zagotovilo samo naglo postopanje v Monakovem. V nadaljnjih izvajanjih je pa obrazložil, v čem je bil v Monakovem dosežen sporazum, pred vsem razloček med Godesbergom in Monakovem. Dejal je: Monakovski dogovor sloni na sklepu češkoslovaške vlade, ki je pristala na angleško-francoski predlog glede odcepitve pretežno nemških pokrajin in njihove priključitve k Nemčiji. V Godesbergu je bil postavljen ultimatum, ki je določal za predačo tega ozemlja rok šestih dni. Monakovski dogovor pa se je vrnil na angleško-francoski načrt, ki predvideva rok 10 dni za izpraznitev omenjenega ozemlja. Vrh tega so štiri velesile prevzele odgovornost, da se ta sporazum mirno izvede in to pod mednarodno kontrolo. Po godesberški spomenici bi ozemlje, v katerem bo plebiscit, zasedle nemške čete, po monakovskem sporazumu bodo to ozemlje zasedle mednarodne čete. Nadalje dobi prebivalstvo vsega ozemlja pravico, da z opcijo samo odloča o svoji bodoči državni pripadnosti. Dogovorjeno je, da se izmenja prebivalstvo in da rešuje vsa sporna vprašanja mednarodna komisija. Anglija in Francija jamčita sedaj za skupne meje Češkoslovaške, Nemčija in Italija pa bosta prevzeli ista jamstva, čim bo rešeno vprašanje poljske in madžarske narodne manjšine. Če vprašanje poljske in madžarske manjšine ne bo rešeno v roku treh mesecev, se bodo zastopniki velesil ponovno sestali. Baš oni, ki ne žele ultimativ in ki vedno zahtevajo, da se mora postopati po načelih mednarodnega prava, morajo priznati, da so bile spremembe monakovskega sporazuma glede na godesberško spomenico storjene popolnoma v njihovem duhu. Monakovski sporazum je delo vseh, ki so ga podpisali in nihče ne more reči, da je to zmaga ene same države. Monakovska konferenca pa je obenem dokazala, da so štiri velesile zmožne z medsebojnimi sporazumi razčistiti tudi najtežji položaj s pogajanjem in kompromisom namesto s prelivanjem krvi.

ZA ČEŠKOSLOVAŠKO.

Govornik je v nadaljnjih besedah poveljeval viteško zadržanje Češkoslovaške v času najtežje preizkušnje in bolečine ter izrazil češkoslovaškemu narodu svoje najiskrenejše čestitke. Potem je pa dejal: Štiri velesile so se sporazumele v Monakovem za mir in ne bi bilo pravilno, ako bi se bili zgolj iz čustvenih vzrokov odločili proti miru. Potem je pa dejal, da se je češkoslovaška vlada obrnila potom svojega poslanstva v Londonu na angleško vlado s prošnjo, naj bi ji omogočila rešitev težavnih gospodarskih in finančnih problemov, ki so nastali za ČSR zaradi okrnitve državnega ozemlja v najetjem posojila v višini 30 milijonov funtov ob garanciji angleške vlade. Chamberlain je rekel, da mora Anglija to prošnjo sprejeti s simpatijami. Zato je že obvestil češkoslovaško vlado, da je Anglija pripravljena dati Češkoslovaški takoj začasno posojilo v višini 10 milijonov funtov (dve in pol milijarde dinarjev) za neobhodno potrebne izredne izdatke, ki jih zahteva sedanjí položaj. Končni sklep o tem vprašanju zavisi od mnogih činiteljev, ker ga ni mogoče na hitro sprejeti. Za enkrat je bila angleška Narodna banka naprošena, da stavi ČSR na razpolago kredit 10 milijonov funtov, na november-skem sestanku parlamenta pa bo vlada predložila spremembo in dopolnilno zakonskih določb, ki za sedaj ovirajo končno rešitev tega vprašanja.

HITLER IN MUSSOLINI.

Chamberlain je dalje zavrnil napade, ki so bili v zbornici izrečeni proti Hitlerju in Mussoliniju in dejal: Težke besede so bile izgovorjene o nemškem kancelarju. Prosim visoki dom, da lojalno prizna, pred kakšnimi težavami se je znašel ta

državnik po odločnih izjavah, ki jih je bil že dal in po katerih je kljub temu pristal, da se pogaja z zastopniki drugih držav o vprašanih, glede katerih se je že odločil. Ta njegov pristonek je prišel v zadnjem trenutku. S tem je dal kancelar Hitler važen prispevek k ohranitvi miru. Važna je bila tudi vloga italijanskega ministrskega predsednika Mussolinija in morda je bilo baš njegovo stališče odločilnega pomena. Po njegovem prizadevanju je bila nemška mobilizacija odgojena za 24 ur. On in grof Ciano sta bila tudi pri pogajanjih v Monakovem zelo aktivna in Evropa in ves svet imata dovolj razloga biti hvaležna predsedniku italijanske vlade. V nadaljnjih izvajanjih je podčrtal pogum Daladierja, ki je v najtežjih okoliščinah prevzel ogromno odgovornost, zlasti še, ker je imel zaradi francosko-češkoslovaškega pakta med vsemi najtežavnejše stališče. Njegovo sodelovanje v Monakovem je bilo neprecenljive vrednosti. Chamberlain je izrazil svoje priznanje tudi prezidentu Rooseveltu ter vsem dominionom.

ZAGOVORIZJAVE.

Ob koncu je branil svojo s Hitlerjem skupno podpisano izjavo v Monakovem in dejal, da ni bil s tem sklenjen noben pakt in Anglija ni prevzela nobenih odgovornosti. Izjava je le dokaz, da je na obeh straneh poštena in dobra volja. Dogodki zadnjih dni so dokazali, da se frajen mir ne da doseči s čakanjem in nedelavnostjo, marveč so potrebni veliki napori in jaz sem preveč realen politik, da bi mogel verjeti, da se da tak paradiz ustvariti v enem dnevu. Monakovo je šele začetek. Nihče ne verjame, da bi nam naš podpis pod monakovski pakt dovoljeval, da prekinemo in ustavimo nadaljnje oboroževanje. Razorožitev je mogoče samo s pristankom in sodelovanjem vseh narodov. Dokler pa ne vemo, ali bo

Zunanja politika Jugoslavije

GOVOR ŠEFA OSREDNJEGA TISKOVNEGA URADA DR. KOSTE LUKOVIČA O ZUNANJI POLITIKI DR. MILANA STOJADINOVIČA.

BEOGRAD, 4. sept. V Beogradu je pri otvoritvi razstave »Tri leta vlade dr. Milana Stojadinovića imel šef Centralnega presburoja dr. Lukovič govor, v katerem je v prisotnosti predsednika vlade g. dr. Stojadinovića in drugih uradnih zastopnikov o zunanji politiki Jugoslavije izjavil tole: »Za mirom v državi ste vi, g. predsednik, zavarovali mir tudi na naših mejah. Vaša politika je obeležila tudi novo dobo našega državnega življenja ter nam prinesla osamosvojitve, varnost in mir. Jugoslavija danes ne plove več kot mali čolnič za velikimi ladjami. Ona ima danes svojo zastavo in svojo pot. Zavrgla je spono odvisnosti in ima svojo politiko. To je politika našega interesa, politika, ki drži državo daleč od svetovnih trenj. V treh preteklih letih je Jugoslavija ohranila stare postojanke in si pridobila dragocene nove. Druga za drugo so padale ograje, ki so jo ločile od mnogih sosednih držav. In izprememba njenih sosednih odnosov je vplivala blagodejno na njene prijatelje. Politika dr. Stojadinovića je prinesla duha sporazumevanja in miru. Tragični časi, ki jih je preživel svet, so postavili na preizkušnjo vrednost zunanjih politik. Človeštvo je obvarovano vojnih grozot, v katerih bi bile uničene pridobitve stoletij. Pretrpele pa so mnoge politične koncepcije brodolom. Ostala je na odprtem morju Stojadinovićeva ladja. Potopile so se vse on lepe parole, ki so se stavile nasproti politiki našega predsednika vlade. Namesto vzajemne pomoči blokovi in front, je ostala vera v sebe in v svojo moč in volja za mir. In mnogim je morala priti na um ista misel, ki jo je izrazil diplomatski urednik Hearstovega časopisja, ko je napisal: Ako bi vsaka država imela svojega Stojadinovića v Evropi, ne bi bilo nobenih težkoč. Zahvaljujoč se politiki svojega predsednika vlade, je Jugoslavija mogla mirno gledati težke oblake, ki so zagri-

to mogoče doseči in dokler o tem nimamo sklenjenega sporazuma, se moramo še nadalje oboroževati in ostati čuječe na straži svoje varnosti. Chamberlain je zaključil: Tem najogam, ki streme po obnovi zaupanja in postopni odstranitvi sovražnosti in nesoglasij med narodi, hočem posvetiti vse svoje še razpoložljive sile, dokler ne bom oddal krmila države v mlajše roke.

GOVORNICI OPOZICIJE.

Chamberlainu je odgovoril prvi v imenu opozicije vodja delavcev major Attlee, ki je že uvodoma izjavil, da se z izvajanjem ministrskega predsednika ne strinja in z njimi ni zadovoljen. Obširno je kritiziral celotno postopanje Chamberlaina, njegovo žrtvovanje Češkoslovaške in dostojanstva demokratičnih velesil pred diktatom avtoritarnih držav ter zahteval obnove kolektivne varnosti, ki je bila s tem porušena. Dalje se je odločno zavzel tudi za to, da se sovjetska Rusija pod nobenim pogojem ne more in ne sme več izključevati od nadaljnje sodelovanja pri reševanju evropskih vprašanj. Vodja liberalne opozicije Archibald Sinclair je prav tako ostro kritiziral monakovsko kapitulacijo, a pridružil so se več ali manj soglasno tudi poslanec Dewson, bivši zunanji minister Anthony Eden in drugi opozicionalci. Eden je vzbudil pozornost zlasti s tem, da se je čisto solidariziral s Attleejem. Dejal je, da bi bila morala priti mobilizacija prej in ostro kritiziral dejstvo, da Češkoslovaška pred sklep ni bila niti zaslišana, da bi se bila pred diktatom branila. Podvomil je tudi v mir, kakršnega so sklenile v Monakovem štiri velesile.

GOVORNICI VLADE.

Za opozicionalci so se oglasili govorniki vlade, glavni govornik pa je bil med njimi sir Samuel Hoare, ki je posebno naglasil, da bi bila vojna pomenila konec Češkoslovaške. Sedaj pa so napravili izjeme to, kar je Švica že dolga stoletja. Vsi govorniki, tudi vladni, so pa soglasno zahtevali, da se oboroževanje Anglije nadaljuje. Vlada je seveda ohranila tudi po tej burni debati svoj položaj. Chamberlainov govor so prenašale tudi vse nemške in italijanske postaje.

njali svetovni horizont in ko so milijoni mobilizirancev zapuščali svoje rodbine in svoje poklce in ko so v križiščih velikih sil kopali ulične rove, je vladal na jugoslovanskih njivah, v jugoslovanskih delavnicah, v državnih in privatnih podjetjih mir.

Jubilej bolgarskega kralja

SOFIJA, 4. okt. Včeraj je proslavila Bolgarija 20letnico vladanja kralja Borisa. Kralj je izdal ob tej priliki amnestijo, katere je bilo deležnih 223 oseb. Od teh jih je bilo 107 obsojenih na podlagi določil zakona o zaščiti države, torej zaradi političnih deliktov.

BRITANSKA LEGIJA.

LONDON, 4. okt. Reuter. Danes se je pričelo formiranje čet prostovoljne britanske legije, ki bo zasedla plebiscitno ozemlje na Češkoslovaškem. Vzhodno polovljstvo nad legijo je prevzel major F. Ccderson.

FUNK V BEOGRADU

BEOGRAD, 4. okt. Nemški goski minister Funk je včeraj imel v nemško-jugoslovanskem odboru predavanje o gospodarskih odnosih med obema državama. Zvečer se je nemški minister odpejal proti Carigradu.

TENISKA ZMAGA.

LOS ANGELOS, 4. okt. Pri teniskih tekmah za prvenstvo Kalifornije je Avstralec Quist premagal svojega rivala Hopmana s 6:3, 0:6, 6:4, 6:4.

Vremenska napoved. Večinoma oblačno, deževno, podnevi hladneje. Zapadni viharji, na gorah snežni viharji. Beograd 10, Pariz 11.73, London 21, New York 438.25, Milano 23.20, Berlin 175.

Novice

Tesna povezanost narodnega in gospodarskega vprašanja v Celju

Celje je narodno zavedno in morda doživlja krepkeje in globlje vse dogodke v naši domovini in izven nje kakor katerikoli drugo mesto v Sloveniji. Saj so zadnji dnevi pokazali, kako živ in življenjski je odnos Celjanov do idealov, ki so nam jih sicer medle in idealizirane zapustili naši vodniki od Vodnika in Levstika naprej. Vendar pa prvi trenutek človeku zastane korak na celjski ulici, ko povpraša domačina po narodnih trgovinah in industriji. Kako je mogoče, da po dvajsetih letih še nismo dosegli ravnovesja in procenta v gospodarstvu, ki nam gre? Da ima 22.000 Slovencev v Celju morda okrog 15 ali še manj odstotkov nepremičnin in deleža v našem gospodarstvu? V izgraditvi našega narodnega gospodarstva naj bi se pokazali uspehi naše politike in koalicij, toda le tu tega ne vidimo, čeprav spoznavamo, da bi bilo treba zagrabiti to vprašanje z vso doslednostjo, saj tu je jedro in zaloga vseh velikih sil, ki vplivajo na naše življenje. Dolgo smo luščili ta vprašanja, da smo izluščili jedro. Zato je danes ob organiziranosti in nadutosti protinarodne gospode delo silno težko. Potrebna je za to složnost naroda in jasno ter dosledno gledanje na vsak posamezen primer, ki hoče narodno zavest ljudstva ukloniti molčečemu diktatu tujih podjetij. Potrebno je, da

v teh težkih časih tudi oblasti razumejo ves pomen takega gibanja, kar so že mnogokje pokazale zadnje mesece in je zato nastal vselej med njimi in narodom živ kontakt. Narodna zavest in prav običajen ponos narekujeja Slovence, da bo čutil, da je član gospodarske in kulturne skupnosti našega ljudstva, da kot tak ne bo več gledal v tuje usmerjenih gospodarstvenikovih člane naše skupnosti, ko ta gospoda pove jasno in odkrito, česa že pričakuje v nekaj letih, ko zasmehljivo pove, da pusti vse tu in odide, če dobi potni list, ko se njih uslužbenci pohvalijo, češ da se v njihovem podjetju ne čuje slovenske besede.

Težka, posebno mladina to čuti, je zavest, da smo v dvajsetih letih zamudili tisto, kar bi si morali najprej zgraditi in da moramo zdaj še le zbirati sile in se pobratiti, da se lotimo narodnega vprašanja v korenu, pri gospodarstvu in da se moramo pri tem boriti z elementom, ki je zrasel med nami, prav iz nas, da nas spravi v odvisnost. Vendar je pa tudi Celje na najboljši poti, da konkretno in delavno stopi na pot, ki mu jo nujno narekujejo koristi njegovega narodnega življenja in da počasi prilagodi zunanje lice mesta in njegovo gospodarstvo narodni pripadnosti in zavesti prebivalcev.

Stavka delavcev pri Našički d. d. v D. Lendavi

Pri Našički d. d. v Dol. Lendavi stavka že nad mesec dni 120 delavcev. Plača 20 din, ki so jo dosedaj prejeli po zakonu o minimalnih mezdah ne odgovarja niti življenjskim prilikam delavcev niti z njo poplačano naporno delo, ki ga morajo opravljati ob vsakem vremenu pod milim nebom. Zato je popolnoma upravičeno, da zahtevajo delavci 15% povisek.

Vsi delavci so organizirani v Savezu drvodelskih radnika v Zagrebu s podružnico v Dol. Lendavi.

Razstava o delu sedanje vlade

Razstava pod geslom »Tri leta vlade dr. Stojadinovića« je bila otvorena v Beogradu. Namen razstave je, da pokaže na grafičen način triletno delo sedanje vlade na političnem, gospodarskem, socialnem in kulturnem področju. Otvoritveni govor je imel dr. Kosta Luković, ki je orisal delovanje in podčrtal uspehe dr. Stojadinovićeve zunanje in notranje politike. Razstavljeni grafiki, ki nazorno prikazujejo razvoj Jugoslavije v zadnjih letih, so zelo poučni.

»Nenadomestljivi« tujci v naši državi

Združenje trgovcev v Zagrebu je priredilo anketo o ilegalnem delu tujcev v naši državi. Predsednik združenja je zelo dobro kategoriziral tujce, ki žive v naši državi in ki tvorijo važen problem v našem gospodarstvu. Povdarjal je, da mora voditi borbo proti nepotrebnim tujcem ministrstvo trgovine in industrije. Pri nas zaposlene tujce je razdelil v dve skupini: ilegalne in legalne, ki kot emigranti donajajo k nam kapital in ga plasirajo v razne obrti ter trgovino, ali pa delujejo kot agenti in komisari tujih tvrdk, pa s tem odjedajo delo domačim ljudem. Ljubljanski delegat je obljubil podporo slovenskih trgovcev in podjetarjev, da se prav nič ne pozna izguba »nenadomestljivih«, ki so se ob zadnji mobilizaciji poslovili od naših tekstilnih tovarn. Zastopnik Obrtne zbornice je govoril o nesorazmernem porastu števila tujcev v zadnjih dveh letih, posebno na Hrvaškem. Treba bi bilo vsa dovoljenja tujcem revidirati in jih presejati skozi gostinstvo, pa bi dobili kaj majhno število resnično nenadomestljivih.

V SPANJU PADEL S SKEDNJA IN SE UBIL.

Ko je prišel zidarški pomočnik Vrhovec proti polnoči spat nasleden gostilni-

V dosedanjih pogajanjih je Našička že pristala na 7% povišanje mezde, dočim vztrajajo stavkajoči pri svoji zahtevi po 15% povišku. Za časa stavke dobivajo delavci po 40 din tedensko od svojega saveza, kar je vsekakor premalo, posebno za liste, katerih družine živijo tudi v času zaposlitve v izrednem pomanjkanju.

Zeleti bi bilo, da bi tudi merodajna oblastva energičnejše pospešila rešitev stavke, že zaradi narodno obrambnega dela v tem delu Prekmurja.

čarja Franca Lečnika v Guštanju, se je malo začudil, ko je našel na svojem običajnem ležišču spati neznanca. Vprašal ga je, kdo je. Nakar je neznanec odgovoril: »Jaz« ter povedal, da je tesač. Po teh besedah pa se je neznanec dvignil ter tako naspol v spanju zašel predaleč in padel na tri metre globoko dvorišče. Vrhovec, ki je bil sam vinjen, je sicer slišal neki padec, pa se ni pobrigal, kako je z neznanecem; odšel je s skednja.

Okoli druge ure je zaslišal gostilničar stokanje na dvorišču. Odšel je iz hiše in našel na dvorišču pobitega neznanca. Takoj je poklical ban. zdravnika dr. Eratha Boštjana, ki je odredil prevoz ponesrečenca v slovenjegraško bolnišnico, kjer je pa ponesrečenec še isti dan podlegel. Prebil si je lobanjo in zlomil hrbtnico. Ponesrečeni je bil italijanski državljani Eržen Ivan, star okoli 39 let. Preden se je zavlekel na Lečnikov skedenj, je še spil v gostilni liter sadjevca in nekaj žganja.

Ljutomerske novice

Pod tem naslovom smo prejeli iz krogov Neodvisnega gledališča v Mariboru ter priobčimo vest, da je nameravalo Neodvisno gledališče iz Maribora priti gostovat v Ljutomer preteklo soboto, da je bilo »odklonjeno zato, ker bodo vrteli v Sokolskem domu nemški film »Sisi«. Denar in narodna zavednost sta si včasih v bojinjstvu«. Z ozirom na to nas »Sokolski kino« v Ljutomeru naproša da priobčimo popravek, ki se glasi: »Ni res, da je bilo Neodvisno gledališče iz Maribora v Ljutomeru odklonjeno zato, ker bodo v Sokolskem domu vrteli nemški film »Sisi«, temveč je res, da so bili odklonjeni zato, ker so se za to soboto preporno javili. Film se naročujejo po mesece v naprej. Ni res, da smo to soboto v Ljutomeru vrteli nemški film, temveč smo predvajali ameriški film »Sisi« v angleškem jeziku. Ni res, da sta si pri nas denar in narodna zavednost včasih v bo-

trinjstvo, temveč je res, da mi tudi sami vemo, kaj so narodna zavednost in kulturne vrednote.«

SLOVENSKI TRGOVCI V CELJU.

Nedavno so na občnem zboru v Logatcu sprejeli nova pravila Zveze trgovskih združenj, ki so od oblasti že potrjena. Zato je zaradi nekaterih sprememb sklicala Zveza trgovskih združenj izredni občni zbor, ki bo v sredo, 5. t. m. v Celju v Narodnem domu. Na dnevnem redu je: poročilo predsednika, volitve predsedstva, predlogi predsedstva in združenj ter slučajnosti. Takoj nato bo prva plenarna seja glavnega odbora Zveze trgovskih združenj.

o. Imenovanja. Na predlog pravosodnega ministra je postavljen za namestnika državnega tožilca v VII. položajni skupini v Celju Bogdan Jereb, sodnik okrajnega sodišča v Murski Soboti, za višjega pisarniškega oficijala VII. položajne skupine pa Stanko Kronabetvogel pri okrajnem sodišču v Mariboru.

o. Temeljni kamen za farni prosvetni dom v Brežicah so te dni blagoslovili. Slovesno mašo je imel kanonik g. dr. Žagar iz Maribora.

o. V Zadržni šoli v Ljubljani se bo začel pouk dne 17. t. m. Zvedeli smo, da je Zveza slovenskih zadrug v Ljubljani sklenila na svoji zadnji seji, da bo preskrbela brezplačno stanovanje vsem udeležencem, hrano pa onim, ki bi si je ne mogli sami plačati. Razveseljivo je veliko zanimanje kmetske mladine za to edinstveno šolo, ki vzgaja nov, strokovno dobro izvežban kader bodočih zadrugnih funkcionarjev.

o. V svojo palačo se je preselila ljubljanska trgovina Majer. Doslej je imela svoje prostore v Kresiji, ki so bili mestna last in jih je mestna občina pred leti odpovedala. Nova palača je na Marijinem trgu.

o. Avtomobilska nesreča na cesti med Lubijo in Mozirjem je zahtevala smrtno žrtev 53letnega posestnika Žunterja Antona iz Lubija pri Mozirju. Avtomobilist je vozil pravilno po desni strani, zato se zdi, da je nesreče kriva Žuntarjeva gluhot.

o. Ogromne sođe izdelujejo v Stražišču pri Kranju za Vinarsko zadrugo iz Vlasotincev v zetski banovini. Sodijo so 13- in 14-tisočliterski in so največji izdelek naše domače sodarske obrti.

o. Framčani so navdušeni za »Pohorski pokret«. Ko so v Framu zvedeli za prireditve »Pohorskega dne«, se je priglasilo toliko tekmovalcev, da bodo tvorili posebno tekmovalno skupino. Med tekmovalci je nekaj pristnih pohorskih tipov in bodo tekmovali celo 60-letni premožni framski kmetje.

o. Ogenj je uničil gospodarsko poslopje posestnice Terezije Goli pri Skocjanu na Dolenjskem. Zgorel je pod, hlev, kozolec, skedenj, ena krava, krompir, 500 l vina, seno in drugi letošnji pridelki. Škoda je ogromna, zavarovalnina pa majhna. Domnevajo, da je požar zanelila zlobna roka.

c. Razpis službe. Mestna občina išče nadzornika živil, ki je absolvent tečaja za zdravstvene pomočnike v Beogradu ali šole ljudskega zdravja v Zagrebu.

c. Turistični in letoviščarski promet je bil tudi letos v Celju dokaj živahen. Avgusta je prenočilo v mestu 2240 krat 1686 tujcev, od tega 1264 Jugoslovancev in 422 tujcev. Sept. je bilo prenočnin 1359, tujcev 1187 (942 in 245), lani septembra 1188 tujcev, torej eden več kakor letos.

c. Umrlo je septembra v Celju 36 ljudi, 10 v mestu in 26 v bolnišnici.

c. Prijavljenih na Borzi dela je bilo 1. sept. 220 brezposelnih (156 moških in 64 žensk), 20. sept. spet 220, moških 157 in žensk 63. Borza išče: 2 hlapca, 1 peka, 1 čevljarja, 1 tesarja, 4 kmečke dekletke, 2 natakarja, 1 sobarico, 8 kuharic in 6 služkinj.

c. Celjski drobitž. V bolnico so bili prepeljani: dninarica Podgoršek Kat. iz Konjskega pri Smartnem v Rožni dolini; neki otrok jo je sunil s travnika na cesto, da si je pri padcu zlomila levo roko v rami. — Posestnica Podgoršek Marija iz Ponikve, ki je padla po stopnicah in si zlomila levo roko v zapestju. — Drvar Mlačnik Franc iz Podvolovljeka pri Lučah, ka-

DRŽAVNA RAZREDNA LOTERIJA

Zrebanje I. razreda:

12. oktobra 1938.

Dobitki: 2.000.000.— 1.000.000.—
500.000.— 400.000.—
300.000.— 200.000.—

itd. v skupnem zneaku

d n 64 milijonov in 991.000*

Cena srečk za vsak razred:

Din	1/1	1/2	1/4
	200.—	100.—	50.—

Izplačilo dobitkov takoj in brez odbitka.

Znano solidno, strokovno in diskretno poslovanje.

Glavna kolektura drž. razredne loterije

A. Rein i drug

Zagreb

Hlica 15

Gajeva 8

teremu je pri spravljanju lesa padel na levo nogo hlood in mu jo zlomil. — Drogist Ramšak Ivan iz Zagreba, ki je padel na cesti na Vranskem in si pri tem zlomil levo roko v zapestju.

c. Danes in jutri zvečer v Celju zatemnitev mesta! Zatemnitev bo trajala vso noč in meščani se pozivajo, da upoštevajo navodila, ki jih je izdalo predstojništvo policije.

n. Kraju Aleksandru so v Kragujevcu odkrili lep spomenik, ki so ga postavili tamkajšnji Sokoli. Lepi svečanosti je prisostvovala velika množica ljudi.

n. Jugoslovanski gozdarji so začeli zborovati v Vinkovcih. Zborovanja se udeležuje nad 100 članov. Prisostvoval je tudi zastopnik ministrstva za šume in rudnike ter predstavnik bolgarskih gozdarjev Peter Bačvarov.

n. Komisija za proučevanje ljudskega življenja je imela v ministrstvu za soc. politiko in narodno zdravje sejo, na kateri so sklenili izdelati poslovnik o načrtnem delu komisije, tako da bodo navodila za proučevanje ljudstva glede vseh perečih socialno-kulturnih vprašanj, ki jih je treba v interesu naroda čim preje urediti, enotna.

n. Seja odbora zveze inženirskih zbornic, ki jo je posetil tudi minister za trgovino in industrijo N. Kabalin, se je vršila v inženirskem domu v Beogradu.

n. Stavka brivskih pomočnikov v Kragujevcu. V Kragujevcu so vse brivnice zaprte, ker so brivski in frizerski pomočniki pričeli stavkati.

n. Delegati interparlamentarne unije so obiskali Novi Sad in Fruško goro. Na svečani večerji je predsednik Narodne skupščine g. Stevan Čirić v svojem govoru naglašal pomen interparlamentarne unije za ustvarjanje prijateljske atmosfere med narodi.

n. V Splitu gradijo dva broda za finančno kontrolo in velik vojni brod tipa vodje flotilje, ki bo večji od sedanjega »Dubrovnik«. S tem je zopet oživele delo v splitski ladjedelnici.

n. Jugoslovanski karikaturovisti razstavljajo te dni v Sofiji. Na razstavi so zastopani naši najboljši karikaturovisti s svojimi karikaturnimi iz političnega, zasebnega in društvenega življenja.

n. Že 48 ur lije ko iz škafa nad kotorskim zalivom, ker se je utrgal oblak. — Strahovito deževje, ki ga niti stari ljudje še ne pominjajo, je uničilo tamkajšnje vinograde, kjer so že pričeli s trgatvijo. Voda je odnesla tudi železni most na cesti Zelenika - Kotor in je promet z Dubrovnikom ustavljen. Škode je okoli 5 milijonov dimarjev.

n. Tifus se je pojavil v okolici Osijeka. Obbolelo je mnogo ljudi, vendar smrtnih žrtev še ni bilo.

n. Samo orožje hoče neka razbojniška tolpa v okolici Bjelovara. Maskirani in oboroženi moški hodijo po okoliških hišah, naperjajo na mirne domačine nabite puške in zahtevajo orožje.

Maribor

Mednarodna fotografska razstava

V Unionski dvorani je bila te dni mednarodna fotografska razstava, ki nam je s svojimi izbranimi deli prikazala tako splošni razvoj sodobne umetne fotografije v svetu, kakor tudi položaj in napredek slovenske fotografske umetnosti same. Razstavljeni material nam je nazorno naznačil smeri in stremjenja ustvarjalcev, katerih mnoga dela bi lahko mirno imenovali resnične umetnine, čeprav jih je ustvarilo samo »hladno oko objektivista« in ne tvorna umetnikova duševnost.

Slovenska umetna fotografija je dosežila v povojnih, posebno pa v zadnjih letih mogočen razvoj in pričela uspešno tekmo z deli drugih narodov v Evropi in

Ameriki. Dela naših fotoamaterjev so dobila na mnogih velikih mednarodnih tekmovanjih prve in druge častne nagrade. Imena naših vodilnih fotoamaterjev so znana po vsem svetu in njihove umetnine krase mnoge revije, salone in stanovanja.

Zato smo tudi na sedanji mariborski razstavi vzdržali tekmo in po splošni sodbi izpričali, da smo med prvimi. Razstavljeni dela so nam pa nudila vpogled v fotoamatersko snovanje skoraj vseh narodov sveta. Ob njih smo bili, kakor že omenjeno, častno zastopani Slovenci in tudi Mariborčani, ki bi zaslužili vse zanimanje in vso podporo javnosti.

Smrtna nesreča na Tezmem

Nekoliko po 18. uri se je sinoči pripetila na Tezmem strahovita avtomobilska nesreča, ki je zahtevala življenje 60-letnega invalida. Blizu tezenskega kolodvora se je neki tovorni avtomobil s Teznega hotel umakniti nasproti vozečemu dvovprežnemu vozu. Ker je tam cesta ozka, je avtomobilist zavozil popolnoma kraj ceste in obstal tik ob ograji. Zaradi žarometov šofer ni videl, da je stisnil k ograji 60-letnega invalida Alojza Kristana iz Slivnice, ki je zdrknil pod avtomobil in prednje kolo mu je šlo preko obeh nog. Ko je nato avtomobil zopet potegnili, je z zadnjimi kolesi povozil starčka še preko prs in obeh rok, tako da mu je prsni koš popolnoma zdrobilo in udrla. Šele takrat so ljudje opazili nesrečo in o tem obvestili šoferja. Starček, ki je bil na obisku pri svoji hčerki na Tezmem, je samo še hropel in je že umiral. Poklicani reševalci so nesrečneža takoj prepeljali v bolnišnico, kjer pa je pet minut po prevozu izdihnil.

ROK ZA OSNUTKE SPOMENIKA KRALJA ALEKSANDRA I. PODALJŠAN

Natečaj za idejne osnutke spomenika blagopokojnemu Viteškemu kralju Aleksandru I. v Mariboru je bil razpisan z rokom do 1. novembra 1938. Ker pa so mnogi zainteresirani umetniki izrazili utemeljene želje za podaljšanje roka, je žirija sklenila, da se rok za predložitev osnutkov ob sicer enakih pogojih podaljša do 1. februarja 1939. Odbor za počastitev spomina blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja v Mariboru prosi likovne umetnike, da pošljejo osnutke do podaljšane roka. Pripominjamo, da je za nagrade in odkupe določen znesek din 50.000.—. Pripomočki in informacije so na razpolago pri mestnem gradbenem uradu v Mariboru proti plačilu din 50, ki se vrnejo ob predložitvi idejnega osnutka.

Spopad zaradi kobilice

Na Tezmem sta se dve sosedi spričkali in stegli zaradi kobilice. Soseda jo je spustila svoji »kolegici« skozi okno v kuhinjo. Kolegica ni pomišljala. Takoj je »proučila« položaj in se sosedi zahvalila z mrzlo prho. Psovke so kar frčale po zraku in sporazum je bil izključen. Nenadoma sta si stali nasproti, oboroženi z ostrino jezika in golimi rokami. Spopad je bil neizogiben. Končal se je dokaj tragično. Prva je sredi dvorišča obstala v spodnjem križu (vrhnjega je izgubila v boju), druga pa je ležala na tleh, z rokami in nogami na štiri vetrove. Opazovalci, ki so za bojno črto motrili dogodke, so prasnili v smeh, ženski pa sta se klavrno vrnili na domove. Katera je zmagala? To vprašanje bo razčistilo sodišče.

Vsak je svoje sreče kovač!

V kratkem se prične 37. kolo državne razredne loterije, ko bo zopet izrebanih velikih in majhnih dobitkov v skupni vrednosti ca.

Din 65.000.000!

Ne obotavljajte se in obrnite se čimprej in zaupljivo na našo hišo sreče in glavno kolekturo

BEZJAK, Maribor, Gosposka ulica 25, tel. 20.97

kjer boste našli veliko izbiro novih srečk!

Sreča Vas kliče!

Odločite se pravočasno!

Cela srečka stane Din 200.—, polovica Din 100.— in četrtinka Din 50.—

m. Dva nova odvetnika v Mariboru. Pri apalacijskem sodišču v Ljubljani sta napravila odvetniški izpit odvetniški koncipient dr. Slavko Janc in notarski kandidat Anton Jakopič iz Maribora.

m. Dvojni jubilej. Danes praznuje 80-letnico rojstva in 50letnico ustanovitve svojega podjetja znani mariborski obrtnik in podjetnik g. Franc Neger. Jubilar, ki je z izredno marljivostjo dvignil in razširil svojo izdelovalnico koles in šivalnih strojev, se je svojčas zelo aktivno udeleževal v javnem življenju. Nad 18 let je bil mestni občinski svetnik, 10 let pa deželni poslanec, ki se je posebno zavzemal za zgraditev železniške proge, ki naj bi čez pesniško dolino vezala Maribor s Travnikom, kjer je bil bogat premogov-

nik. V tej zahtevi je takat jubilar sodeloval tudi z dr. Korošcem. Po rodu Nemec je bil jubilar vedno lojalen nasproti vsakomur ter zastopal načelo mirnega sožitja.

m. Imenovanje. Z odlokom pravosodnega ministra je postavljen za kontrolorja v VIII. pol. skupini v jetnišnici v Mariboru Anton Donervald.

m. Napredovanje. V 4/2 je napredoval tehnični svetnik tehničnega oddelka pri okrajnem glavarstvu v Mariboru inž. Feliks Celestina.

m. Gospod K. Kamušič, ki bi bil moral lani nastopiti v naši operi, bo prvič nastopil v Mariboru na spominskem koncertu v soboto ob 20. v frančiškanski cerkvi, ki ga prireja društvo »Jadran«. Pel bo Odakov »Psalem 130«, Zajčev »Oče naš« s spremljanjem orgel in violine ter Hochreiterjevo »Reši me, o Gospod«. Spremljal ga bo g. prof. Gregor Zafošnik, naš priznani organist. Vstopnice se dobe pri ge. Z. Brišnikovi.

m. Šolska tura na tezenski avtobusni progi ostane kakor je bila. Avtobus bo še vedno vozil ob 7.22 in ne po novem voznem redu.

m. Prvi dan grozdnega tedna je nepričakovano dobro uspel. Na glavni trg so pripeljali okoli 3000 kg lepega grozolja in gospodinjje so stojnico dobesedno oblegale. Gajbice s sedmimi kilogrami so prodajali po 3 din kg, na drobno od kraja po 3.25 in izbrano grozdje po 3.50. Tudi kakovost je bila dobra in Zveza gospodinj se je odločila prodajo na Glavnem trgu ponoviti v četrtek. Na prodaj bo okoli 7000 kg prvovrstnega grozolja po isti ceni kot včeraj.

m. Mariborski tujski promet. Pretekli mesec je Maribor obiskalo 1778 tujcev,

jetnega knjigoveza Valentina Medveda iz Topolšice v Dravograd. Tam je mladenič stražniku pobegnil in se skrivil v hišo Vilija Gramuža ter mu ukradel novo obleko. Za tatom je izdana tiralica.

m. Žeparji na delu. V neki gostilni na Glavnem trgu je neznan žepar izmaknil pekovskemu pomočniku Martinu Plohu listino s 70 dinarji.

m. Drag objem. V Maribor je prišel mlad pekovski pomočnik Ivan Š. iz Partinje v Slovenskih goricah. V neki gostilni se je seznanil z znano mariborsko laškoživko, ki mu je med objemom ukradla denarnico s 760 dinarji in srebrno uro.

* Budilke 39 din samo v trgovini M. Igerjev sin, Maribor, Gosposka 15.

* Francoski tečaji. Ne pozabite še ta teden pisati svojo deco in sebe v tečaje francoskega krožka v Mariboru. Vsa pojasnila o teh tečajih najdete na lepaku, Gregorčičeva 4, in v tečajih samih.

* Dr. Klara Kukovec ordinira zopet od 9.—11. in od 15.—16. ure.

* Mariborska sokolska društva priredijo dne 9. okt. komemoracijo za blagov. Vit. kraljem Aleksandrom I. Zediniteljem ob 11. uri v dvorani Sokolskega doma (Union). Za člane udeležba obvezna v civilu z znakom. Vabljeni vsa mariborska društva in prijatelji. — Meddruštveni odbor.

* Na splošno željo prireja »Putnik« v četrtek, dne 6. oktobra, okrožno vožnjo po krasnih Slovenskih goricah za le 50 din. Takojšnje prijave pri »Putniku« Maribor. — Isti izlet se ponovi v nedeljo, dne 9. oktobra! Prijavite se takoj!

m. Nočna lekarniška služba: Mestna lekarna pri Orlu, Glavni trg, tel. 25—85; lekarna pri Sv. Roku, vogal Aleksandrove in Meljske ceste, tel. 25—32.

Kino

* Grajski kino. Prekrasen film »Uspavanka«. Znameniti pevci Benjamin Gigli, Mihael Bonen, Marija Cebotari.

* Kino Union. Najlepši film letošnjega leta »Domovina« po romanu Sudermanna z Zarah Leander.

Mariborsko gledališče

Torek, 4. okt. ob 20: »Hudičev učec«. Premiera. Bloki.

Sreda, 5. oktobra: Zaprt.

Četrtek, 6. oktobra, ob 20. uri: »Kar hočete«. Red C.

Zasedba v »Hudičevem učencu«. V tej izredno zanimivi igri, posneti iz ameriške osvobodilne vojne l. 1777.; nastopa poleg 15 oseb dramskega osebja tudi večje število vojaštva in ljudstva. Naslovno vlogo predstavlja VI. Skrbinšek, pastorja Andersona Crnbori, njegovo ženo Branka Rasbergerjeva. V ostalih večjih vlogah nastopijo: Mileva Zakrajškova kot gospa Budgeonova, Vladoša Simičeva kot rejenka Essa, Pavle Kovič kot general Bourgoyne, Rado Nakrst kot major Swindon i. dr.

Kultura

Meštrovičeva dela

Veliki hrvaški kipar Ivan Meštrovič, ki je znan že dolgo po vsem svetu in slavljen kot eden največjih umetnikov našega stoletja, se lahko ponaša, da krasi njegova dela stanovanja, javne zgradbe in mesta nešteti držav. Največ je njegovih del seveda v Jugoslaviji v obliki spomenikov v Zagrebu, Beogradu, Splitu itd., po jugoslovanskih galerijah in v zasebni lasti. Med najbolj znanimi spomeniki so mavzolej v Cavtatu, relief kralja Petra v Dubrovniku, nagrobni spomenik Meštrovičeve rodovine v Otavici v Dalmaciji, zagrebški Strossmayer, splitski Grgur Ninski, spomenik hvaležnosti Franciji in Zmagovalec v Beogradu, grob neznanega junaka na Avali itd. V samem Beogradu pa je v galerijah in zasebni lasti še okoli 50 Meštrovičevih skulptur.

Angleški umetnostni muzej v Londonu ima 14 Meštrovičevih del, a na Angleškem so še v Edinburgu, Aberdeenu in Belfastu. Angleški zasebniki jih imajo okoli 30, Američani pa 16. Del umetnin je v galeriji »Art Institute« v Chicagu, ostale pa so v New Yorku, Buffalu, Detroitu, St. Louisu in Los Angelesu. Najbolj znani so in dijanci na konjih v Chicagu, ki so bili vliji v bron v Zagrebu in nato prepeljani

v Ameriko. Pa tudi Kanada ima nekaj njegovih plastik, zlasti v Torontu in Montrealu. V Južni Ameriki je večje delo v posesti urugvajske prestolnice Montevidea. V Španiji so dela v Madridu in Barceloni, a še več jih je v zasebni lasti Špancev. Italijanski zasebniki imajo 10 skulptur, še več pa jih imajo italijanske galerije. V Parizu so v muzejih in v zasebni lasti. Razen tega so posamezna dela tudi še v Nemčiji in bivši Avstriji, Češkoslovaški, Poljski itd., v Romuniji bo pa postavljen sedaj velik Meštrovičev spomenik kralju Ferdinandu.

Razstave Meštrovičevih del so bile že po vseh pomembnejših središčih Evrope in Amerike, in o njem so pisali več ali manj vsi listi na svetu, ki so objavili tudi fotografije posameznih del. Temu moramo prišteti še nešteto razprav po revijah in umetniških časopisih ter celo vrsto knjig in brošur s studijami o življenju in delu velikega umetnika. V Jugoslaviji samo Slovenija nima nobenega Meštrovičevega spomenika, pač pa je v zasebni posesti nekaj njegovih kipov. V Mariboru menda ni nobenega.

k Dva tucata rdečih rož. V nedeljo zvečer je ponovilo mariborsko Narodno gledališče v lanskem sezoni v režiji g. Jožeta Koviča nastudirano Benellijevo komedijo »Dva tucata rdečih rož«. Predstava je pokazala, da se je ansambel, ki je s komedijo gostoval med počitnicami po vsej Sloveniji, le še bolj vigril in izdelal tudi posamezne detajle. Delo, ki je doseglo že lani lep uspeh, je bilo tudi tokrat deležno toplega sprejema. —r.

k Gledališki list. Za otvoritev nove sezone mariborskega gledališča je izšla po dolgih letih zopet prva številka novega letnika »Gledališkega lista«, ki ga izdaja gledališka uprava, urejuje pa prof. Branko Rudolf. List izhaja samo na 4 straneh osmerke. Poleg programa za Shakespearjevo komedijo »Kar hočete«, objavlja še informativni članek Jožeta Koviča o tej komediji in začetek pregleda lanske sezone. Obseg bo treba najbrže povečati, ako bo hotel »Gledališki list« postati kaj več kakor samo prostor za objavljanje programa. —r.

k Nova opereta. Nova opereta v treh dejanjih, ki jo je na libreto Danila Gorinška uglasbil kap. Josip Jiranek, najavljena v repertoarnemu načrtu mariborskega gledališča pod imenom »Z obal na planine« (ime bo najbrže spremenjeno), bo doživela krstno predstavo okoli Bo-

žiča. O novem domačem delu bomo o priliki še podrobneje spregovorili.

k Antologija slovenske lirike v slovaščini. Slovaški pesnik Koloman Geraldini je pripravil antologijo slovenske moderne lirike v slovaškem prevodu. Knjiga, ki bo izšla še to jesen, bo obsegala dela slovanskih pesnikov od župančiča do najnovjših. Naslov ji bo »Glasi izpod Triglava«.

k Antologija narodnog pjesništva. V Beogradu je izšla v redakciji prof. Darinke Stojanovičeve »Antologija narodnog pjesništva«, katero je odobrilo ministrstvo prosvete tudi kot pomožno učno knjigo. Ta antologija jugoslovanskih narodnih pesmi, ki naj bi nudila srednješolski mladini priliko, da se seznanijo z narodnim pesništvom Srbov, Hrvatov in Slovencev, vsebuje med sto pesmimi v resnici le 9 v latinici tiskanih, ki predstavljajo Slovence! 91:9 pač ni nobeno razmerje, ki bi ga mogli Slovenci sprejeti. Kdaj se bo že enkrat nehala ta ontalovaževalna praksa? —r.

k Izbrani spisi Zofke Kvedrove. Belomodra knjižnica v Ljubljani prične v kratkem izdajati izbrane spise pokojne slovenske pisateljice Zofke Kvedrove. Izšli bodo v devetih zvezkih. Še letos izide kot prva knjiga njen roman »Hanka«. Uredništvo sta prevzeli prof. Marja Boršnikova in Lora Kručeva.

S sodišča**„Dormin“**

Rozalija L. je kakih 27 let stara dekla. Nič takega torej ni, če je zanosila. V drugem stanju je prišla že k neki posestnici v Dragušovo. Nekatere ženske so jo že skraja nagovarjale, da bi si odpravila in sama si je kuhala močne čaje. Nazadnje je celo skočila iz skednja na voz otave. Čez dva dni na to je rodila otroka. Porod je bil prezgoden. Otrok je bil slaboten in je jokal. Cele dneve je prekrilal. Takrat ji je gospodinja nasvetovala, naj mu kupi »dormin«, nekako uspavalno sredstvo. Dekla mu ga je skuhalo in ga dala piti otroku. Otrok je zaspal in se ni več prebudil; dva dni za tem je umrl v 4. tednu starosti.

Dekla ni žalovala za otrokom; celo vesela je bila njegove smrti. Pravijo, da je žvižgala in si pela, ko je bilo še drugim hudo za otroka. Zvečer je odšla na ličkanje in je plesala. Pred sodiščem je izjavila, da ni mogla drugače; vsaj glede plesa ne. Da bi se fantje jezili na njo, je povedala, če bi bila drugačna.

Vsa ta, skoraj porazna dejstva za življenje na naši vasi, so jo močno obremenjevala pred sodiščem. Pričala so, da se je hotela Rozalija otroka na vsak način iznebiti. Tudi tisti »dorminov čaj«, ki ga je skuhalo otroku je bil prečrn; celo steklenico mu ga je dala.

Sodišče jo je obsodilo na 4 mesece zapora. Ko je zvedela za kazen, se je še obotavljala in se nekaj opravičevala; nazadnje je pa odšla in rekla: »Srečno«.

TRI JE ZABODEL.

Maja lani sta popivala v Čuričevi gostilni pajdaša, oba Jožefa, Huzjan in Petek. Iznemada je skočil Hozjan pokoncu in zahteval, da mu Volf izroči samokres. Tega ta ni imel, a pokazal mu je denarnico. Hozjan ga je pa spretepel in nazadnje zabodel. Ali pajdaša nista imela dovolj krvi. Iz Čuričeve krčme sta odšla v Vučkov vinotoč. Tu sta popivala začela nekaj šaliti. Hozjan je znova plamed drugimi tudi Smodiševa brata in se nil in zabodel Karla Smodiša. Sredi sept. pa je napadel Hozjan ponoči v Črensovcih posestnika Franca Kranjca, ki se je vračal v Velko Polano iz Murske Sobote, kjer je obiskal ženo v bolnišnici. Oklofutal ga je, zasul v jarek in ga zabodel. Potlej je zbežal. Volf in Kranjc sta bila poškodovana lažje, Smodiš te-

že. Jožef Hozjan je bil obsojen na eno leto, 6 mesecev strogega zapora.

Posledice fantovskega pretepa

Pred sodnikom poedincem celjskega okrožnega sodišča so stali včeraj Bizjak Ignac, čevljar iz Senovega, Hlastan Jožef, delavec iz Reštanja in še neki mladoletni delavec, vsi obtoženi težke telesne poškodbe med pretepom 5. decembra lani v Klanškovi gostilni v Senovem pri Rajhenburgu, ko je bil zaboden delavski zaupnik Furlan Ivan, ki je miril pretepače. Radi mladoletnosti enega izmed obtožencev je bila razprava tajna, kaznovana sta pa bila mladoletnik na 4 mesece, Bizjak na 5 mesecev zapora, Hlastan pa je bil oproščen.

Izsiljevanje zaradi ženine nezvestobe. Enkrat 1936. je žena povedala svojemu možu F. Škofu, da je imela razmerje z nekim mariborskim gostilničarjem. Škof pa je to prilikom izrabil. Pod pretvezo, da ne bo povedal gostilničarjevi ženi, da je njen mož skočil čez ojnice, je izsilil od gostilničarja do 3500 din. Sodišče ga je obsodilo na mesec dni zapora ter na 300 din denarne kazni.

Sedem ljudi v plamenih. Lani aprila so proti polnoči zajeli plameni Robnikovo spodnjo kajžo na Remšniku. V zadnjem hipu so se rešili iz goreče kajže najemnik Jelen z ženo in petimi otroci. Ostalo je uničil ogenj. Požiga je bil osumljen gospodar Robnik sam. Na okrajnem sodišču v Marenbergu je celo priznal, da bi zažgal zaradi zavarovalnine. Zaradi pomanjkanja dokazov pa ga je okrožno sodišče v Mariboru oprostilo krivde.

Radio

Sreda, 5. oktobra. Ljubljana, 12 Vesele solistične točke. — 18 Salonski trio. — 20 Prenos opere iz gledališča. — 22 Napovedi, poročila, nočna glasba. — Beograd, 12 Opoldanski koncert. — 17.20 Orkestrski koncert. — 21 Koncert Trboveljskega slavčka. — 22 Poročila, napovedi, večerna glasba. — Sofija, 19.15 Verdijeva opera »Aida«. — Praga, 19.25 Vokalni koncert. — Rim, 21 Operetni večer. — Milano, 21 Operni večer. — Varšava, 21 Chopinov večer.

Zanimivosti**Novi poklici ameriških žena**

V velikem ameriškem časniku je izšel takle oglas: »Žene, ki trpijo na pogostem glavobolu, imajo priložnost, da dobijo stalno nameščenje z mesečno plačo«. Ta inserat je priobčila privatna klinika, ki je hotela preiskati vpliv novega sredstva proti glavobolu, ki so ga nedavno iznašli. V ta namen je potrebovala ljudi, ki jih pogosto boli glava. Iz velikega števila priglašanih so izbrali 15 žensk, od katerih je vsaka dobila 50 dolarjev mesečno poleg vse oskrbe. Preizkušnje in posebna znanstvena opazovanja bodo trajala približno šest mesecev in za nezaposlene žene je to izhod v sili.

Izmišljevanje novih imen je v Ameriki že dolgo ustaljen in priznan poklic. Mnogokrat si novoporočenci ne znajo pomagati z izbiro imena za svojega otročička. Ljudje odpirajo nova podjetja, hotele, bare in kinematografe, začenjajo z izdelovanjem novih vrst blaga, pri vsem tem pa je zelo važna izbira posrečenega imena in duhovit naziv. V ta namen so se našli svetovalci, ki pametno in dobro svetujejo. Miss Rogerova je na primer znana po vsem New Yorku in v njeni čakalnici morate čakati dolge ure, če niste vnaprej pripravljene.

»Miss Jeffersonova«. Čeprav je Jefferson iznašel prav za prav parni kotel in je izumitelj strelododa Benjamin Frank-

lin, je »ženski strelodod« znan kot miss Jeffersonova. Takšen strelodod ima zdaj vsaka večja ameriška trgovina in začne delovati vselej, kadar napravi kaka prodajalka kakršno koli napako: bodisi da zameša naslove strank, zavije kako drugo stvar kakor je bila naročena, zamenja številko itd. Ko dama tu ugotovi, priložnost seveda nazaj v trgovino kakor vihar s svojo pritožbo. Iskati pravega krivca bi bilo zamudno in nesmiselno, odjemalko pa je treba čim prej pomiriti in zadovoljiti. Zato da reditelji ali rediteljica poklicati »miss Jeffersonovo«. »Kaj ste ga pa zopet polomili?! Zamenjali ste jopico naše najboljšje odjemalke! Namesto rdeče ste zavili rumeno! Kaj ne vidite na prvi pogled, da ima nogo številka 37, vi ste pa zavili številko 39! Če se kaj takega zgodi še enkrat, ste odpuščeni v eni uri!« Miss Jeffersonova stoji vsa blede, oči ima polne solz, odjemalka je takoj potolažena in še celo prosi, naj prodajalka ne bo kaznovana... Seveda zahteva taka služba tudi velikega igralškega daru, zato je pa tudi dobro plačana: plača »miss Jeffersonove« je 2 do 4 krat večja kakor plača ostalih nameščenk.

NOVA KOVINA NIOB.

Nemci neprestano iščejo nadomestila v umetno ustvarjenih kemijskih produktih. Tako so zdaj odkrili praktičen postopek

za izdelovanje nioba, kovine, ki je sorodna tantalu in z barvo, ki spominja na platino. Nova kovina se tali pri 2.500 stopinj C in se da mešati z drugimi kovinami. Bila je že dolgo poznana, toda šele zdaj so zaradi pomanjkanja tantala iznašli v Nemčiji način cenenejšega proizvodnje. Niob je posebno pripraven za izdelovanje zdravniških aparatov, ker ne rjavi, kljubuje koncentriranim kislinam in se da izvrstno modelirati.

KAJ BI BILO VČASIH TUDI PRI NAS DOBRO...

O priliki neke prijateljske nogometne tekme v Italiji je sodnik, ki je sodil tekmo, aretiral vso enajstorico in jo prignal na policijo. To je storil na osnovi novih pravil, ki dajejo v Italiji športnim sodnikom zakonsko pravico nad igralci. Na pretresu je sodnik obtožil igralce zaradi uporabljanja vulgarnih in nešportnih iz-

razov ter zaradi napada na njegovo osebo. Ko so pa priče dokazale, da so izvedli napad lokalni »navijači« so igralce spustili domov.

× Ples in zvestoba. Francoski sodnik Gaston Legoffe, ki obravnava ponajveč zakonske spore, je prišel do prepričanja, da so najboljši soprogi možje, ki se sploh nikoli niso naučili plesat. Baje si je že na začetku svoje sodniške kariere delal podrobne zapiske, tičoč se vprašanih zakonskega sožitja. Svoja opazovanja je strnil v stavek: »Dekleta pozor! Dobri plesalci — slabi možje!

× V Jugoslaviji živi 2200 stoletnikov, pravi statistika, ki jo je dobil v Beogradu Reuterjev dopisnik in jo objavil v angleških časopisih. Od tega je 1720 ljudi, ki so stari od 100 do 104 leta, 267 od 104 do 109, 142 od 109 do 114, 40 do 119 in 62 čez 120 let.

Razno

NISEM PLAČNIK DOLGOV ki bi jih napravila moja žena Hrvatina Hermina. — Hrvatini Ivan, Kosškega 47, 1612

SKRBNJA GOSPODINJA kupi okusen kruh, velika izbira v pekarni Rakuša, Koroška c. 24. 1251

Stanovanje

OPREMLJENA SOBA in soba s številnim se od da s 15. oktobrom. Koroška cesta 67. 1634

SOBA IN KUHINJA se odda 1. novembra. Marksova ul. 10, za Delavsko pekarno. 1626

OPREMLJENA SOBA dvema gospodoma ali gospodičnima s prehrano ali brez. Betnavska 23. 1630

GOSPODIČNA se sprejme v vso oskrbo. — Meljska 12, vrata 4. 1624

SOBA IN KUHINJA se takoj odda. Nasipna ulica 38, Pobrežje. 1619

SNABNA SOBA boljšemu gospodu. Jože-Vošnjakova 20, Mučič. 1620

DVE ENOSOBNI STANOVANJI oddam takoj oziroma s 1. novembrom. Smoletova 10. 1621

OPREMLJENO SOBO s posebnim vvhodom oddam boljšemu gospodu. Tržaška cesta 44, trafika. 1488

KABINET ODDAM boljši gospodični ali gospodu. Maribor, Delavska ulica 15. 1614

OPREMLJENO SOBICO s posebnim vvhodom oddam takoj gospodu. Frankopanova ul. 1-1. 1611

Prodaj

DOBRA NAMIZNA JABOLKA prodam. Vrtna 8, Nova vas. 1625

SADJEVEC iz prvovrstnih jabolk, higienično prešan, 20 hl, poceni na prodaj. Naslov v upravi »Večernika«. 1627

Sluzbo dob.

SAMOSTOJNO MODISTINJO sprejem takoj. Ana Nožir, Maribor-Tezno, Ptujška cesta 19. 1617

SLUŽKINJO sprejme Zelenko, Slovenska ul. 26. 1628

DEKLE siromašnih staršev k 3 letnemu otroku, po možnosti z znanjem nemščine, kar pa ni predpogoj. Okolica Ptuja. — Naslov pove uprava. 1629

IŠČEM SLUŽKINJO takoj. Naslov v upravi. 1618

TRG. POMOČNIK zmožen voditi podružnico z garancijo oz. kavcijo se sprejme za 15. oktober. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Zanesljivo«. 1616

PRIDNO DEKLE se sprejme v cvetličarni Welter. 1615

Lokal

Iščem manjši **TRGOVSKI LOKAL** po mogočnosti v centru Maribora. Ponudbe na upravo pod »Galanterija«. 1623

Pouk

NEMŠKI, ITALIJANSKI, FRANCOSKI po lahki, hitri metodi. Individualen pouk. Zajamčen uspeh. Aleksandrova c. 14-1. levo. 1622

Par sto kg **časopisnega papirja** ugodno na prodaj.

Tudi manjše količine je možno kupiti. UPRAVA

Vložek

z vsemi higijenskim prednostmi je

„SETA“ vložek

Noge si ohranite zdrave, čiste, sveže in elastične

Provrstno kosovno apno porabno tudi zlasti v kemične svrhe

dobavljajo v vagonkih pošiljkah apnenice Ant. Birolla v Kresnicah Cene konkurenčne

1300 Pisarna Ant. Birolla, Ljubljana, Dalmatinova 10

Mal' položi dar domu na o tar!

Veliko izbiro češkega in angleškega blaga za moške in damske obleke, plašče, kostume, hubertuse itd. najboljše in najcenejše

ČEŠKEM MAGACINU MARIBOR Ulica 0. oktobra

Krojaške potrebščine! Brezobvezno se lahko prepričate!